

STRATEGIE A NOVÉ ZÁKONY O ODPADECH

Jaromír Manhart
Odbor odpadů
Ministerstvo životního prostředí

Ekomonitor, Praha

9. listopadu 2015

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Hlavní legislativní změny v roce 2015 I.

- **Vyhláška č. 27/2015 Sb., kterou je novelizována vyhláška č. 383/2001 Sb.,** o podrobnostech nakládání s odpady, která změnila pravidla výkupu kovových odpadů od 1. 3. 2015.
- **Usnesení vlády ČR ze dne 18. 5. 2015 č. 368** k věcnému záměru zákona o odpadech, kterým vláda schválila věcný záměr zákona o odpadech.
- **Usnesení vlády ČR ze dne 13. 5. 2015 č. 347** k věcnému záměru zákona o výrobcích s ukončenou životností, kterým vláda schválila tento věcný záměr.
- **Sdělení č. 7/2015 Sb.m.s. Ministerstva zahraničních věcí** o přijetí změn přílohy IX Basilejské úmluvy o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování, týkající se změny překladu BC-11/6 u vybraných kódů odpadů.

Hlavní legislativní změny v roce 2015 II.

- **Vyhláška č. 12/2015 Sb. ze dne 31. července 2015**, kterou se mění vyhláška č. 170/2010 Sb., o bateriích a akumulátorech a o změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, kterou se mění příloha č. 3, Roční zpráva o plnění povinností zpětného odběru a odděleného sběru baterií a akumulátorů.
- **Novela zákona o odpadech č. 223/2015 Sb. ze dne 10. 9. 2015**, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, uvádí do souladu evropskou a českou legislativu v oblasti odpadů. **Novela zákona o odpadech zpracovává změnu směrnice o bateriích a akumulátorech, nařízení o pravidlech pro výpočet recyklační účinnosti procesů recyklace odpadních baterií a akumulátorů, nařízení o recyklaci lodí, novelu nařízení o přepravě odpadů nebo nařízení o vymezení nebezpečných vlastností odpadů. Formou pozměňovacího návrhu byla do zákona implementována i zcela nová úprava zavádějící kolektivní systémy pro zpětný odběr pneumatik.**

Co se „vaří“ na MŽP...

- 1) **Komplexní novela zákona o odpadech rozdělující stávající zákon na zákon o odpadech a zákon o výrobcích s ukončenou životností.**
- 2) **Příprava prováděcích předpisů k zákonu o odpadech – příprava novelizací vyhlášek č. 294/2005 Sb., č. 376/2001 Sb., č. 381/2001 Sb., č. 382/2001 Sb., č. 383/2001 Sb. Dále nových vyhlášek k technickému zabezpečení skládek a k vymezení odpadů, které bude zakázáno ukládat na skládky odpadů od roku 2024.**

Nové právní předpisy v odpadovém hospodářství

Věcné záměry nových zákonů

- zákon o odpadech
- zákon o výrobcích s ukončenou životností
- baterie, elektrozařízení, pneumatiky, vozidla s ukončenou životností
- ✓ *VZ VUŽ – schválen vládou 13.5.2015*
- ✓ *VZ ZOO – schválen vládou 18.5.2015*

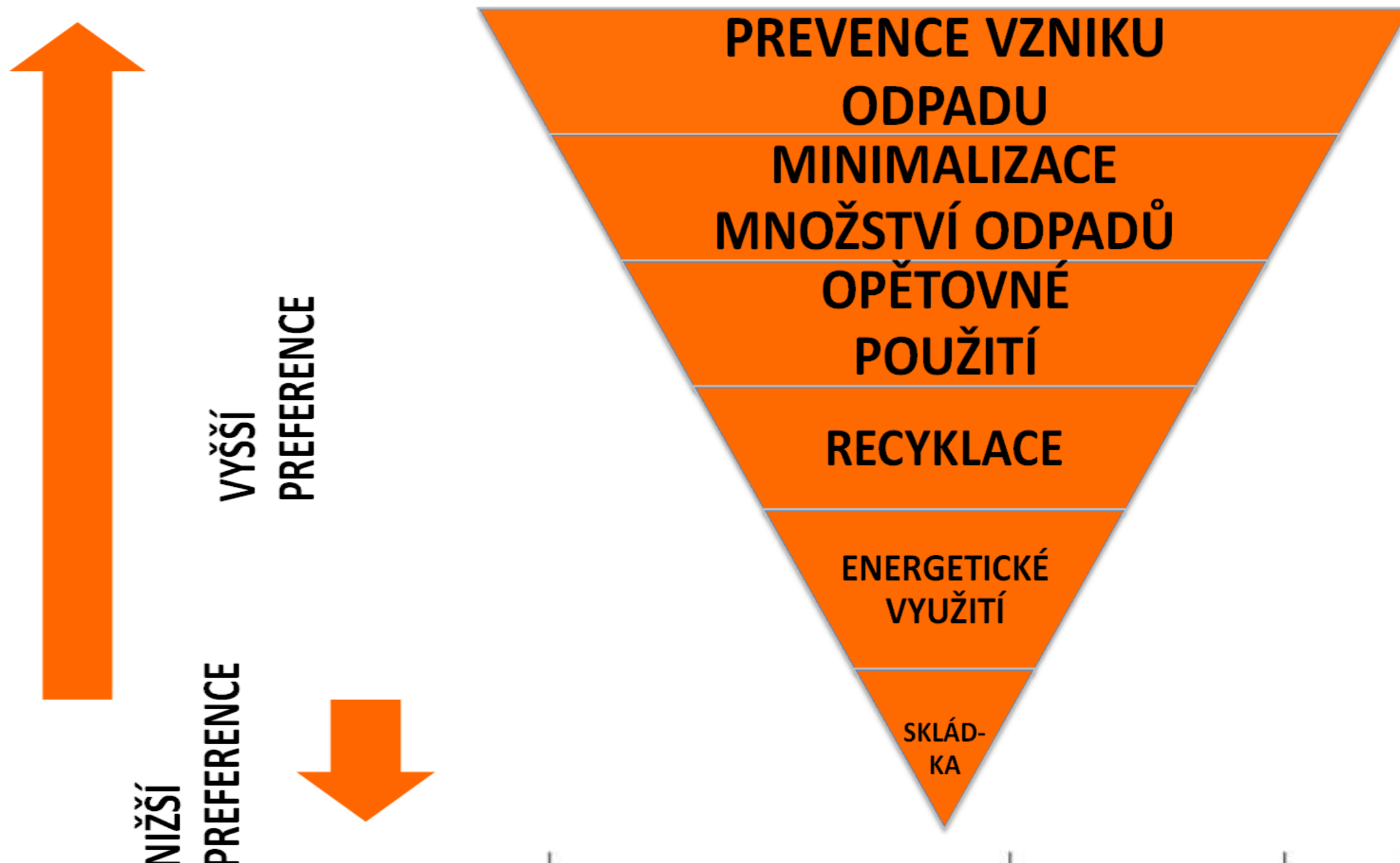

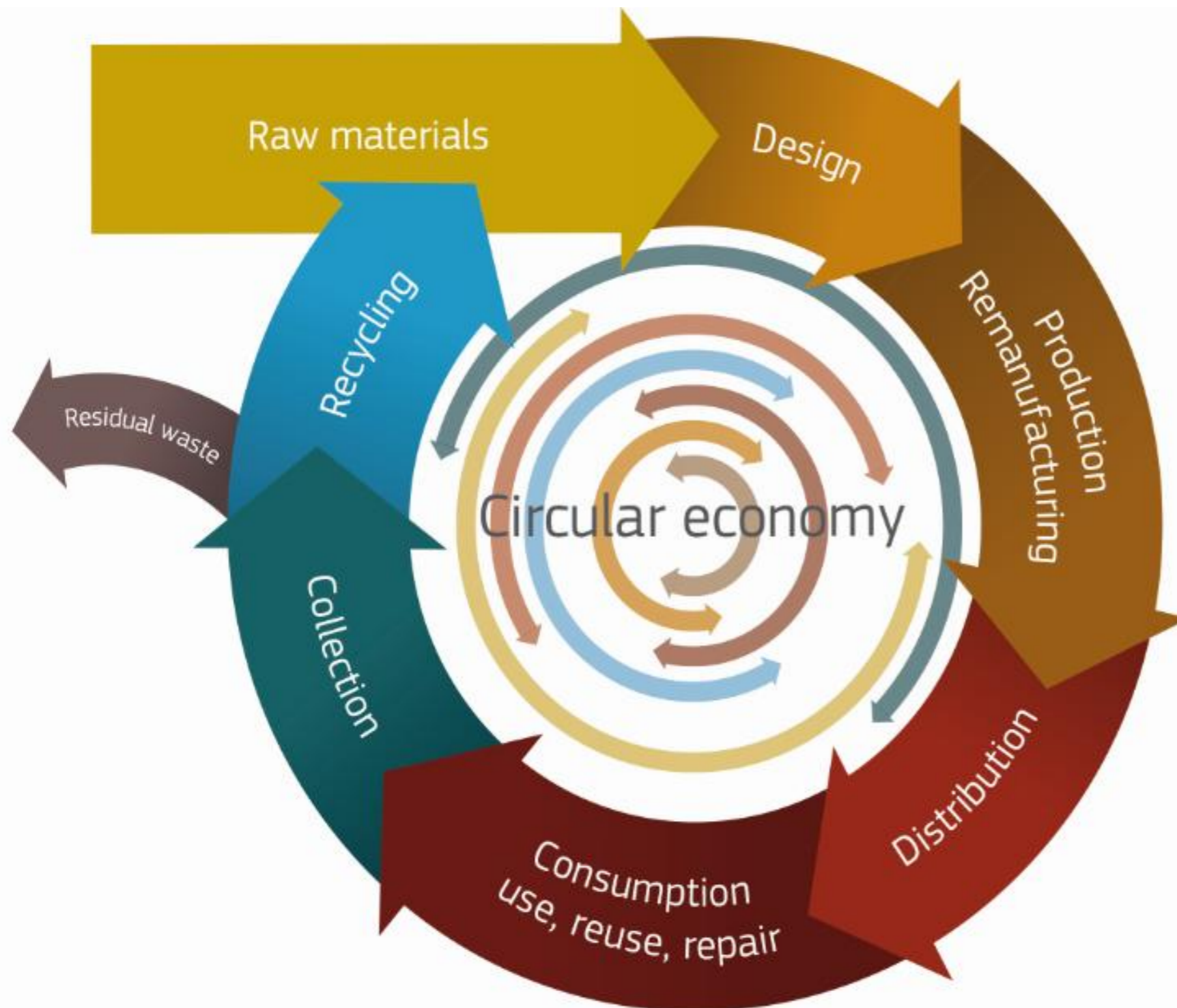
Základ nových §§ znění obou předpisů

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech
- Stávající vyhlášky k zákonu o odpadech (12)
- Evropské odpadové předpisy (29)
- Mezinárodní odpadové smlouvy a úmluvy (2)
- Plán odpadového hospodářství 2015 – 2024
- Strategie rozvoje nakládání s odpady v obcích a městech ČR z roku 2011
- **KDY?** - mezirezortní jednání prosinec 2015
 - do vlády ČR v 1.Q/2016
 - platnost leden 2017

Jasně v zákoně: Hierarchie nakládání s odpady

**Jasně v
zákoně:**

**OBĚHOVÉ
HOSPODÁŘSTVÍ**

**ROZEHRÁNO...
...ODPÍSKÁNO**

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

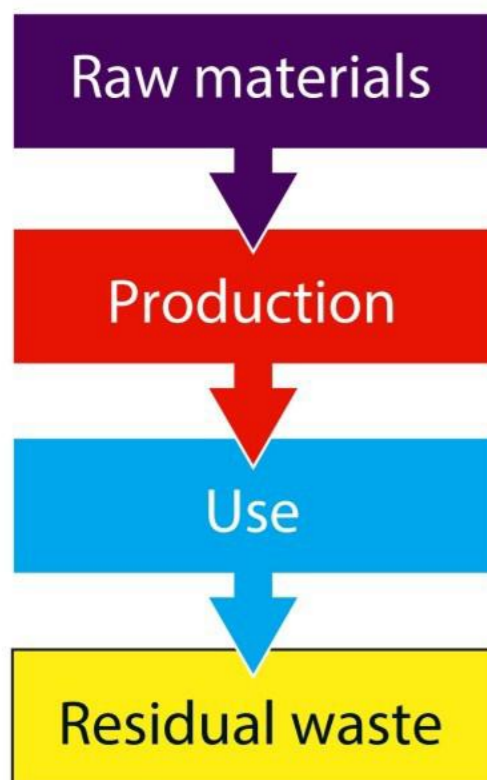
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

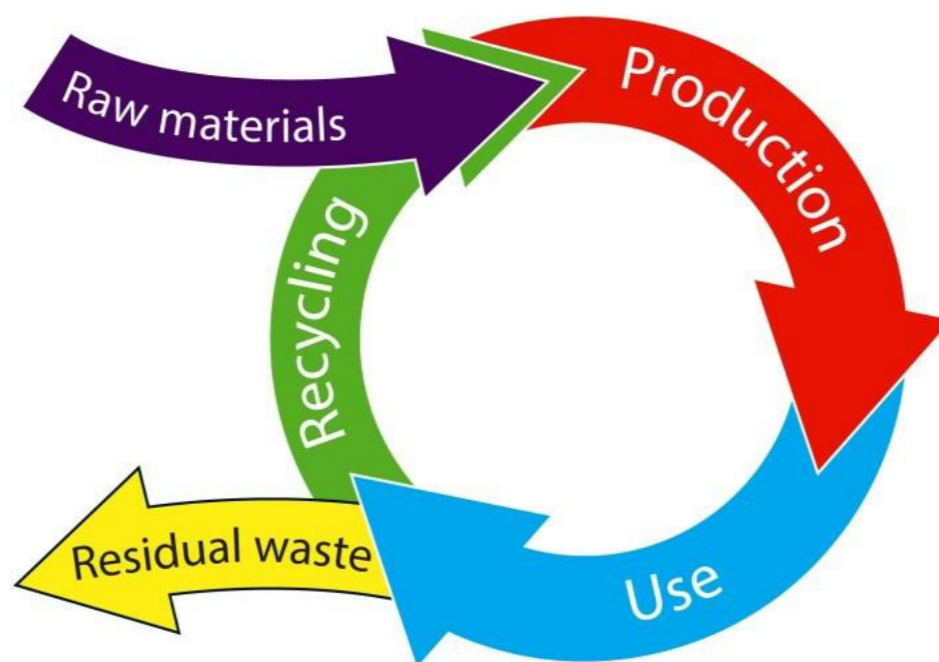

Oběhové hospodářství - odpad jako zdroj

Linear economy

Economy with feedback loops

Circular economy

Zdroj: ETC/SCP EC

Nový balíček k oběhovému hospodářství

- ✓ Připravován nový balíček – „komplexnější“, „ambicióznější“ – zaměřený na více oblastí (ekodesign, chemické látky, celý životní cyklus výrobků atd.).
- ✓ Zaměření dotazníku k veřejné konzultaci – výrobní fáze, spotřební fáze, trh s druhotnými surovinami, sektorová opatření.
- ✓ ČR se zapojila do veřejné konzultace.
- ✓ Identifikace prioritních oblastí pro ČR.
- ✓ Podle programu EK na rok 2015 bude nový balíček předložen do konce roku 2015 (předpoklad 2. prosince 2015).

Kroky MŽP k oběhovému hospodářství

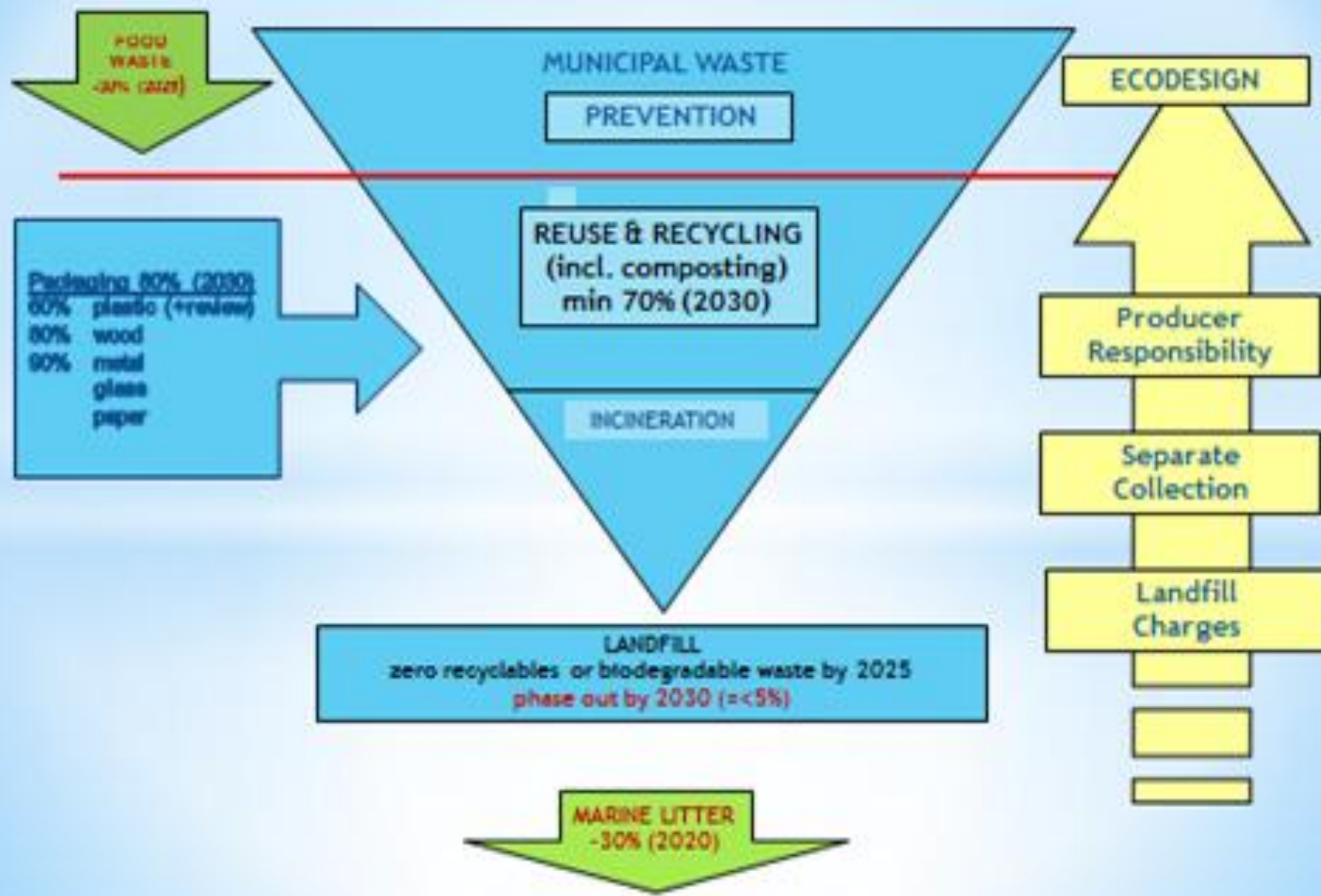
- ✓ Přijetí nového Plánu odpadového hospodářství 2015 – 2024.
- ✓ Zavedení povinného třídění dalších složek komunálních odpadů - bioodpadů a kovů od roku 2015.
- ✓ Legislativní zamezení skládkování vybraných druhů odpadů od roku 2024.
- ✓ Finanční podpora odpadového hospodářství prostřednictvím OPŽP 2007 – 2013 a OPŽP 2014 – 2020.
- ✓ Příprava nové legislativy – zákon o odpadech, zákon o výrobcích s ukončenou životností.
- ✓ **Diskuse ke změnám ekonomických nástrojů – poplatek za ukládání odpadů na skládky ... ZA KOLIK??**

Priority ČR v oblasti oběhového hospodářství

- ✓ Omezování skládkování.
- ✓ Prevence vzniku odpadů.
- ✓ Realistické cíle pro recyklaci odpadů a odpadů z obalů.
- ✓ Adekvátní postavení energetického využití odpadů.
- ✓ Omezování potravinového odpadu.
- ✓ Snižování spotřeby primárních surovin.
- ✓ Podpora zpracovatelského průmyslu v EU.
- ✓ Vytvoření vhodného prostředí pro zvýšení spotřeby druhotných surovin (ekonomické nástroje).
- ✓ Statistika a reporting.
- ✓ Výpočtové metody.

FOOD WASTE
-30% (2025)

MUNICIPAL WASTE

PREVENTION

REUSE & RECYCLING
(incl. composting)
min 70% (2030)

INCINERATION

Packaging 80% (2030)
60% plastic (+review)
80% wood
90% metal
glass
paper

ECODESIGN

Producer
Responsibility

Separate
Collection

Landfill
Charges

LANDFILL
zero recyclables or biodegradable waste by 2025
phase out by 2030 (= <5%)

MARINE LITTER
-30% (2020)

POH ČR 2015 – 2024

- ✓ Nařízení vlády č. 352/2014 Sb. a usnesení vlády č. 1080 ze dne 22. 12. 2014

Strategické cíle ...

Hlavní cíle ...

- ✓ Kvalitní recyklace a maximální využití vhodných odpadů (materiálové, energetické, biologické) a to především ve vazbě na průmyslové segmenty v regionech (zemědělství, energetiku, stavebnictví).
- ✓ Energetické využívání odpadů, komunálních odpadů, zejména směsného komunálního odpadu.
- ✓ Vyjasnění stavu, kdy odpad přestává být odpadem.

Krátkodobé priority a aktivity POH ČR (do konce roku 2017)

Ze schváleného mixu opatření ...

- ✓ Vybudování a uvedení do provozu nových zařízení pro nakládání s odpady (např. dotřídňovací linky, překladiště, ZEVO).
- ✓ Modernizace stávajících zařízení pro nakládání s odpady.
- ✓ Zvýšení podílu energetického využití zbytkového směsného komunálního odpadu.
- ✓ Zvýšení podílu spalovaného odpadu v zařízeních k tomu vhodných, v souladu s platnou legislativou, za účelem náhrady primárních zdrojů.

Programovací období OPŽP 2014 - 2020, Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky ...

3.2 „Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů“

- ✓ ...
- ✓ budování zařízení na energetické využití komunálních odpadů (ZEVO),
- ✓ zařízení pro tepelné zpracování odpadů,
- ✓ výstavba bioplynových stanic pro zpracování bioodpadů,
- ✓ zařízení pro tepelné zpracování zdravotnických a nebezpečných odpadů, či jejich modernizace,
- ✓ zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady, či jejich modernizace,
- ✓ rekonstrukce zařízení pro spalování odpadů,
- ✓ instalace kotlů na spalování odpadů v teplárnách.

V. VÝZVA PO3 OPŽP 2014 - 2020

Aktivita 3.2.1 Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů

Aktivita 3.2.2 Výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů

- ✓ příjem žádostí od 14. srpna do 13. listopadu 2015
- ✓ alokace 1,5 mld. Kč
- ✓ **výstavba BPS, termické zpracování kalů, zplyňování a jiné způsoby tepelného zpracování odpadů**

ODPADY V DATECH – 2014

ČESKÁ REPUBLIKA

2009	2010	2011	2012	2013	2014
32 267	31 811	30 672	30 023	30 621	32 028

Zdroj: MŽP, 2015

- ✓ 30,46 mil. tun ostatní odpady
- ✓ 1,56 mil. tun nebezpečné odpady
- ✓ 79,5 % materiálově využito
- ✓ 3,5 % energeticky využito
- ✓ 10,3 % skládkováno bez využití

ODPADY V DATECH – 2014

KOMUNÁLNÍ ODPADY

2009	2010	2011	2012	2013	2014
5 324	5 362	5 388	5 193	5 168	5 324

Zdroj: MŽP, 2015

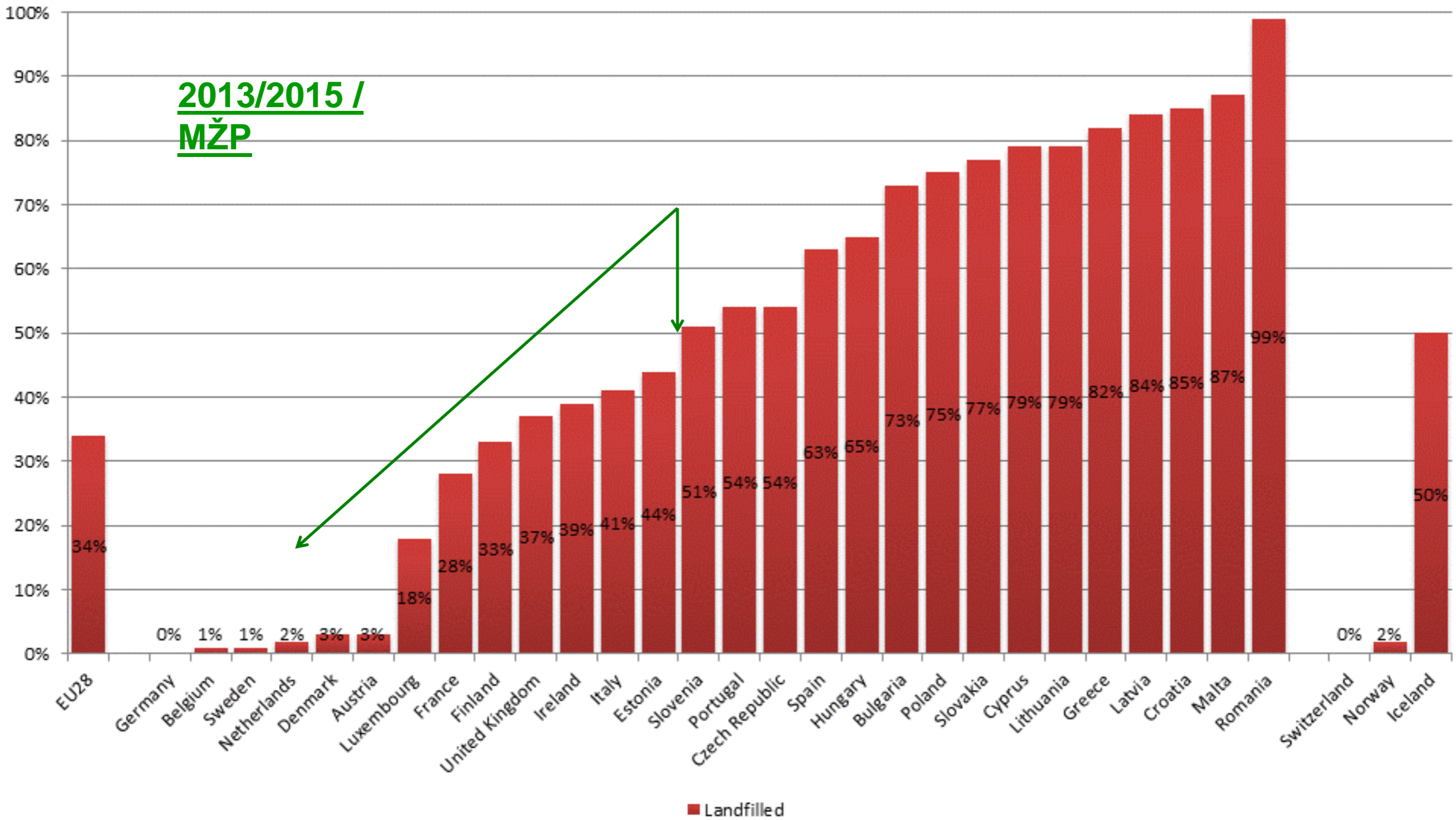
- ✓ 17 % z celkového množství odpadu v ČR
- ✓ 506 kg na občana ČR
- ✓ 34,8 % materiálově využito (2013 - 30,2 %)
- ✓ 11,8 % energeticky využito (2013 – 11,9 %)
- ✓ 48,3 % skládkováno bez využití (2013 – 52,2 %)

Municipal waste treatment in EU28 (+Norway, Iceland, Switzerland)

Landfilled

2013/2015 /
MŽP

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

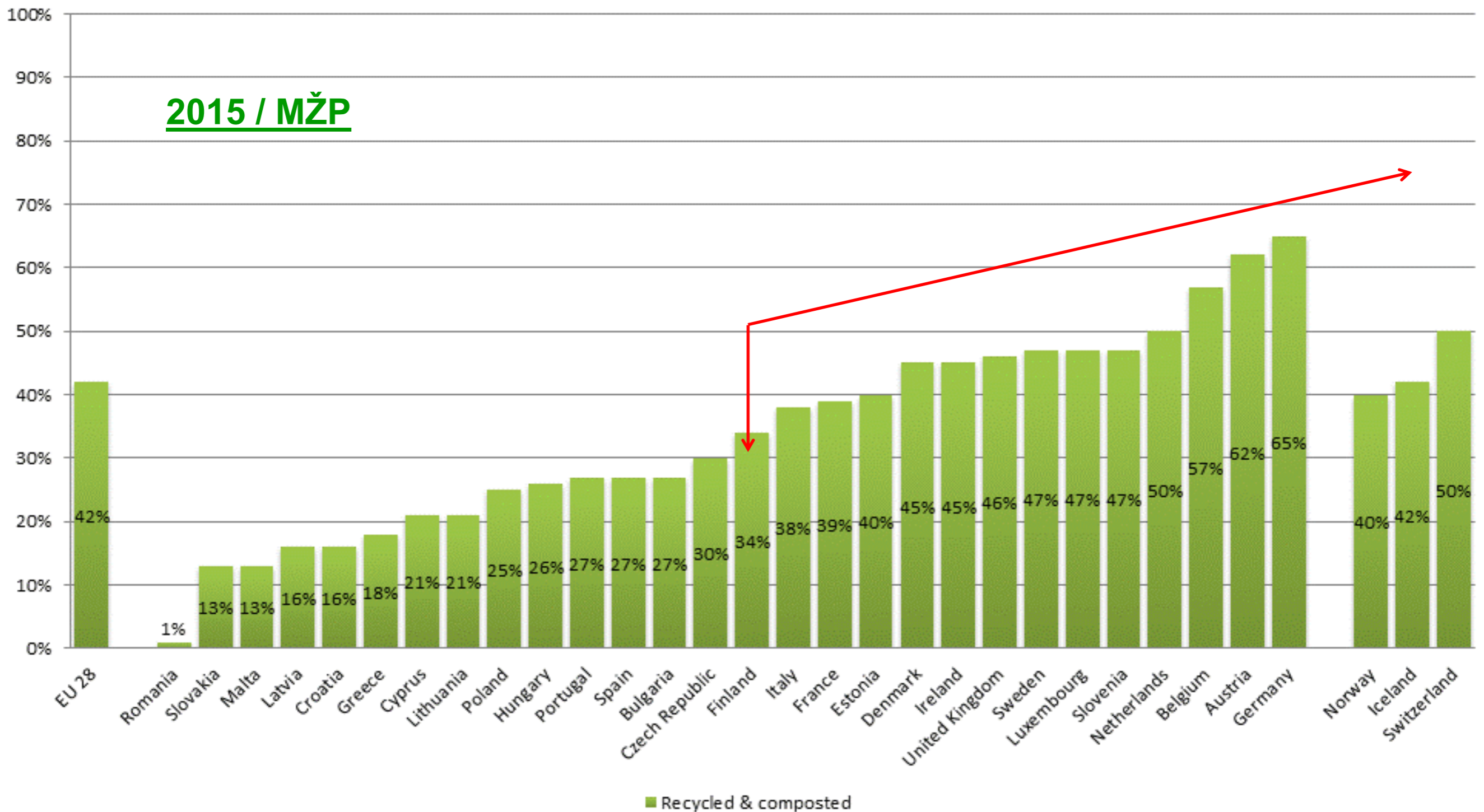
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Municipal waste treatment in EU28 (+Norway, Iceland, Switzerland) Recycled & composted

2015 / MŽP

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

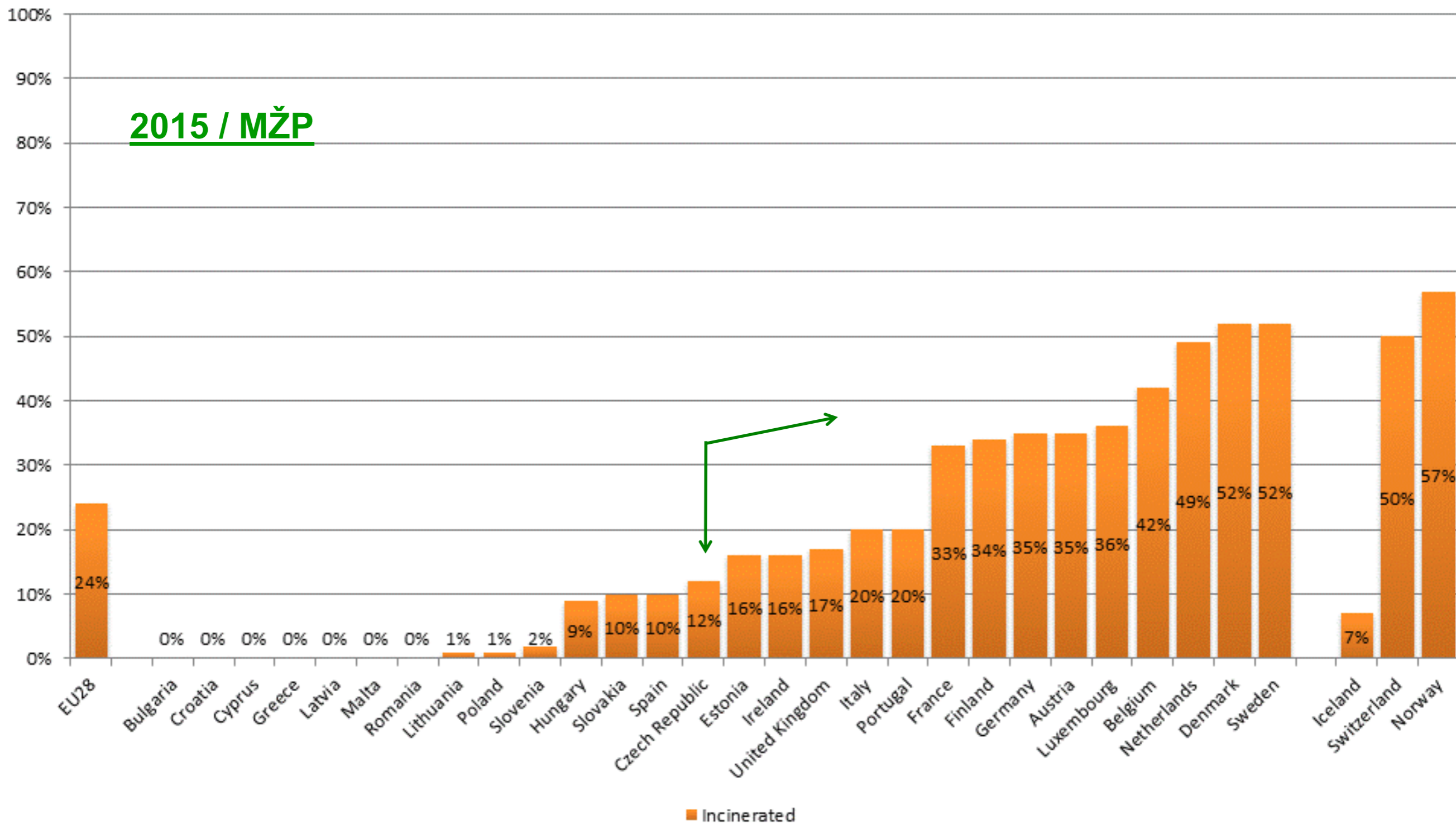
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

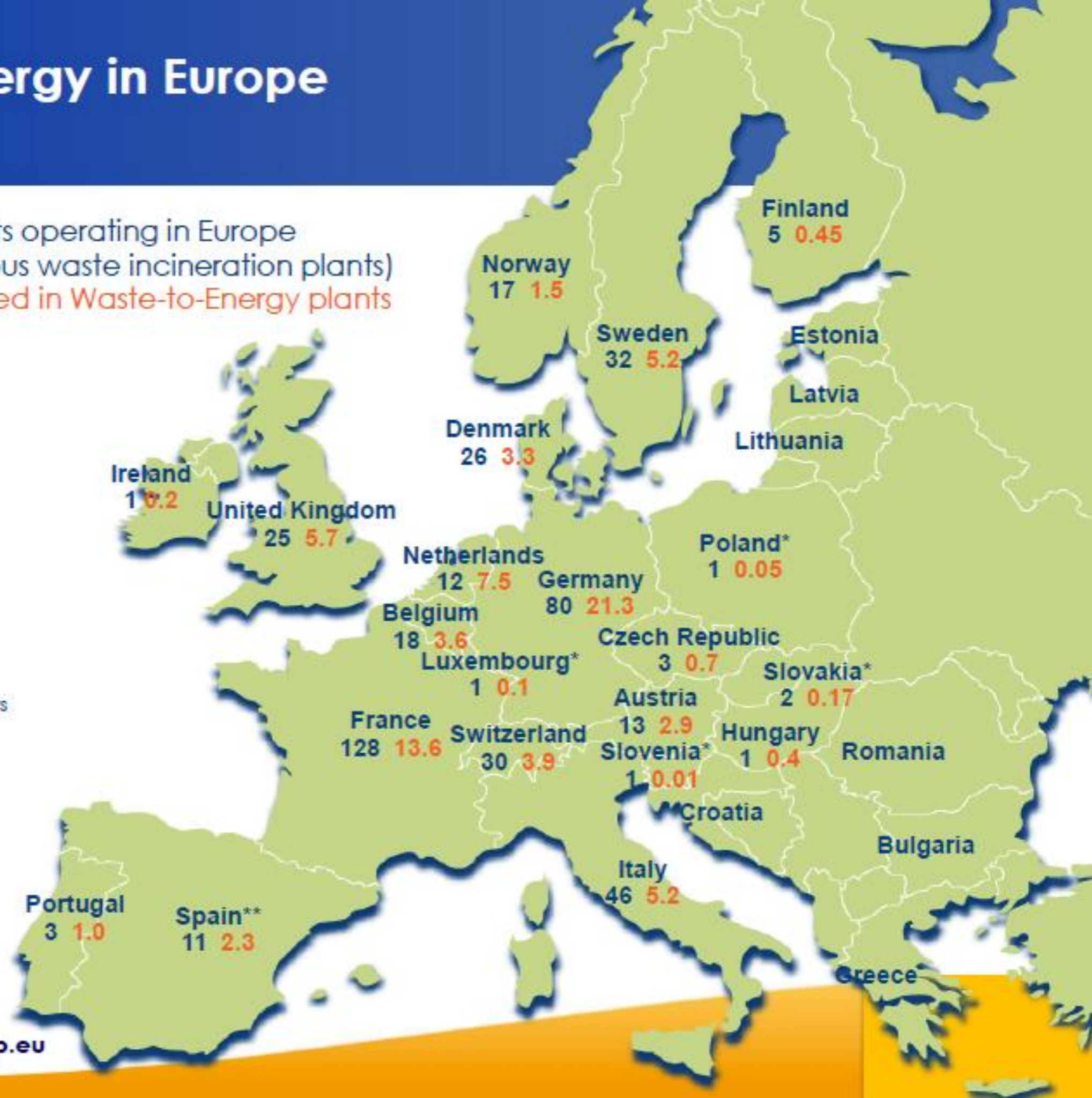
Municipal waste treatment in EU28 (+Norway, Iceland, Switzerland) Incinerated

2015 / MŽP

Waste-to-Energy in Europe in 2012

- Waste-to-Energy Plants operating in Europe (not including hazardous waste incineration plants)
- Waste thermally treated in Waste-to-Energy plants in million tonnes

Data supplied by CEWEP members unless specified otherwise

* From EUROSTAT

** Includes plant in Andorra

12% energetické využití KO v ČR a stávající 3,5 zařízení

✓ SAKO Brno

- kapacita cca 240 tis. t/rok

✓ ZEVO Praha Malešice

- kapacita 310 tis. t/rok

✓ TERMIZO Liberec

- kapacita 96 tis. t/rok

✓ ZEVO Chotíkov

- kapacita 95 tis. t/rok

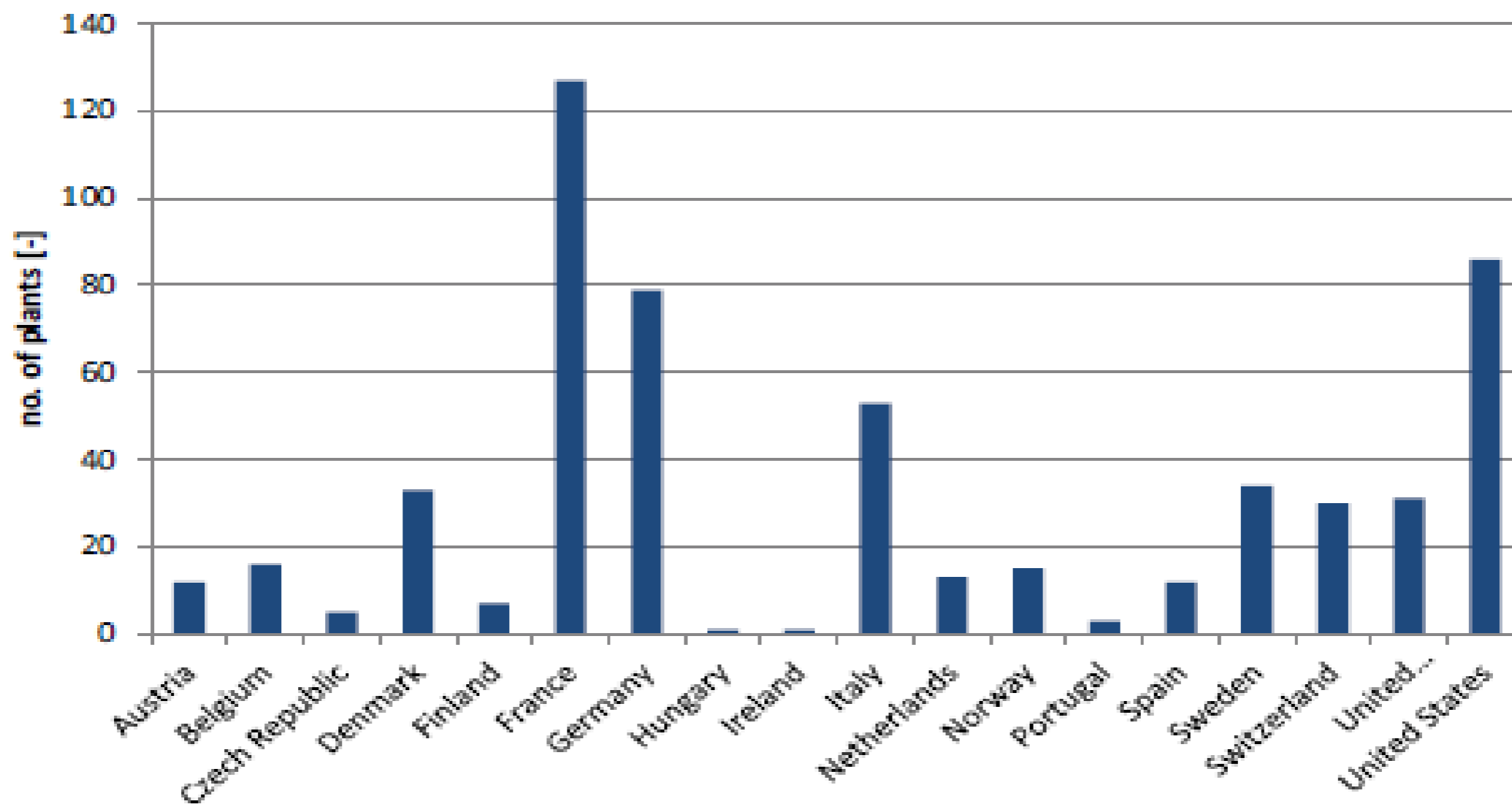
*Všechna 3 ZEVO splňují podmínku energetické účinnosti dle 98/2008/ES,
ZEVO Chotíkov svou účinnost teprve potvrdí ve zkušebním provozu*

Energetické využití komunálních odpadů v EU a USA (2012-2015)

Počet zařízení (komunální odpad) v EU – 488

Počet zařízení v USA – 86

Zdroj: ISWA, 6th Edition, Waste-to-Energy State of the Art, August 2012, CEWEP 2015, www.cewep.eu, 2015

stav zápasu

SKLÁDKOVÁNÍ : (SPOLU)SPALOVÁNÍ(EVO)

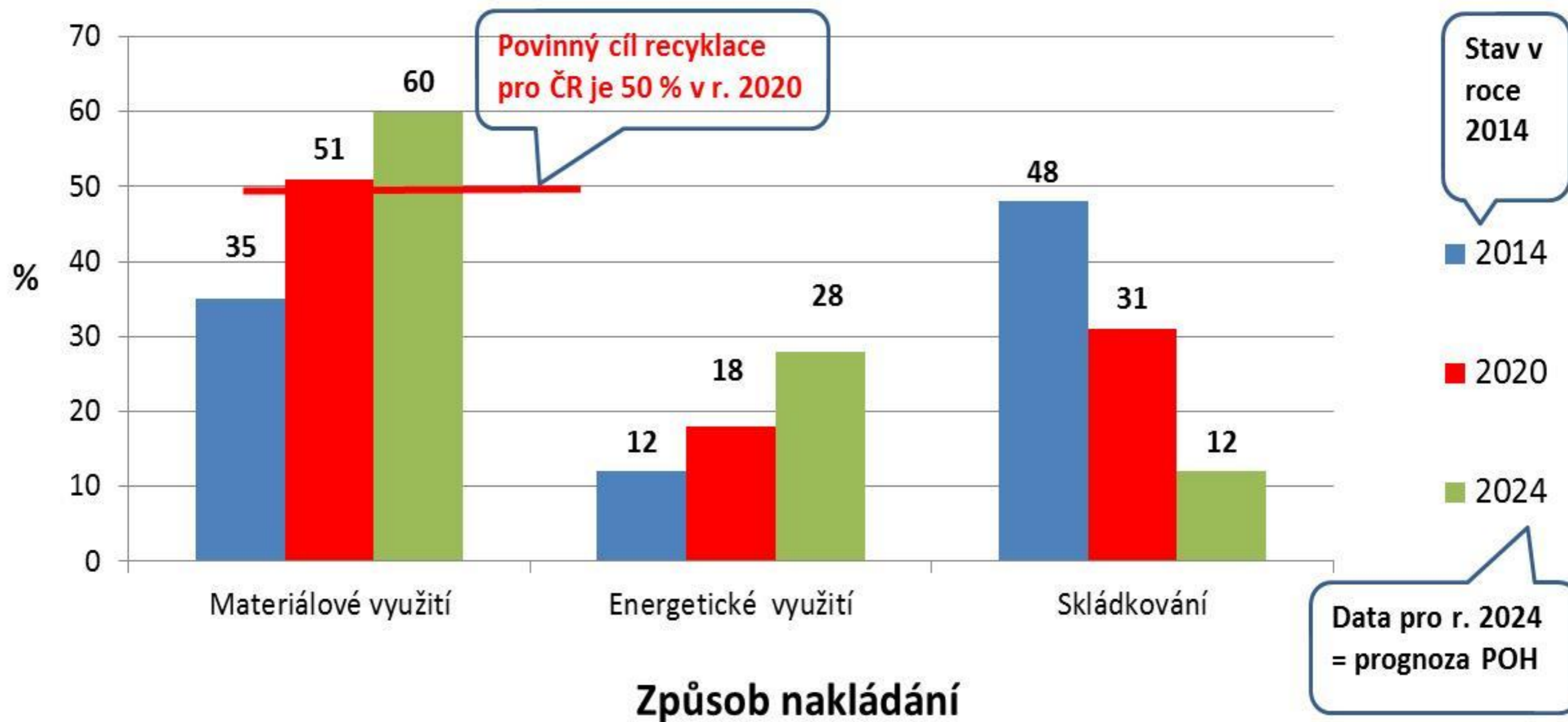
S-00	152	ZEVO	3(1/2)
S-IO	39	Cementárny	5
S-NO	25	NO-spalovny	25

stav před poločasem **216 : 33,5**

Kde jsme a kam vlastně směřujeme v komunálních odpadech

Porovnání plnění % cílů pro komunální odpady vybraných způsobů nakládání

... A CO DÁL?

- ✓ S krajskými úřady připravíme realistické KPOH pro ČR.
- ✓ Předložíme návrhy §§ znění obou zákonů o odpadech.
- ✓ Představíme strukturu poplatků za skládkování odpadů.
- ✓ Omezíme skládkování využitelných odpadů na minimum.
- ✓ Představíme na existujících příkladech z ČR, že to jde.
- ✓ Dáme investorům „zelenou“.
- ✓ Rozpohybujeme třídící a zpracovatelský průmysl.
- ✓ Budeme aktivně spolupracovat s Evropskou komisí a o všem průběžně informovat.

Děkuji Vám za pozornost

Jaromír Manhart
odbor odpadů

267 12 2393, 725 786 420
jaromir.manhart@mzp.cz

